

stillende Ordning i saa Henseende imidlertid vanskeligt kunne tilveiebringes, medmindre man opstiller som Regel, at Arbejdet skal betales, hvorved det vil opnaas, at i Birkeligheden alle Skatteydere i Kommunen komme til at bære deres Del af Byrden. En saadan Ordning er formentlig ogsaa stemmende med Sagens Natur. Udføres de paagjældende Arbejder nemlig ved Entreprise eller ved leiede Jøkk, komme de jo til at falde alle Skatteydere til Byrde, men den Omstændighed, at Forholdene gjøre det nødvendigt at paalægge nogle af Kommunens Beboere selv at udføre Arbejderne, synes ikke at burde bevirke en Forandring i saa Henseende. Det Princip, der her opstilles, er iøvrigt ikke nyt, men kun en videre Udvikling af den Tanke, der ligger til Grund for Bestemmelserne i Forordningerne 29de September 1841 og 26de Juni 1844 om Pligtjørser og Pligtarbejde til Staten og Amtskommunen, nemlig at Pligtarbejde ikke længer skal betragtes som en Skatteydelse, men som Noget, man kun tyer til i Nødstilfælde, fordi man ellers enten slet ikke eller kun med uforholdsmæssig Bekostning vil kunne skaffe den til et Arbejdes Udførelse fornødne Arbejdskraft tilveie. Derimod afvige de i nærværende Forslag fastsatte Regler om Arbejdets Fordeling væsentlig fra, hvad der er bestemt i de nævnte Forordninger. Naagtet Forpligtelsen til at yde Pligtjørser og Pligtarbejde til Staten eller Amtskommunen nemlig, som berørt, efter disse Forordninger ikke kan betragtes som en Skattebyrde, have de dog ved Arbejdets Fordeling væsentligst taget Hensyn til Paagjældendes Skatteevne og derfor gjort Harkornet til Fordelingsbæsis, skjøndt det åabenbart vilde have været naturligt, om man havde søgt at saa Arbejdskraften frem og derfor ved Fordelingen alene havde taget Hensyn til Arbejdsevnen. Det foreliggende Forslag gaar derfor ogsaa ud paa, at Fordelingen af Jørser og Spandage for Fremtiden ikke skal ske efter Harkornet, men efter Hestehold, dog at der i de Egne af Landet, hvor Hørefstude benyttes, tages Hensyn hertil, og Fordelingen af Gangdagsarbejdet efter den personlige Arbejdskraft, som Enhver maa antages at være raadig over. Ved en saadan Ordning ville vel ikke alle Ulemper ved Bibeholdelsen

af Pligtarbejdet bortfalde, men der vil dog formentlig opnaas ikke uvæsentlige Fordele i Sammenligning med den nuværende Tilstand. Navnlig vil Fordelingen af Arbejdet blive betydelig simplere og ikke let, saaledes som nu saa hyppigt er Tilfældet, give Anledning til Klager over Forurettelse. Hvad specielt Betarbejdet angaar, vil man derhos opnaa at komme bort fra det nuværende System, at fordele Betene til Bedligeholdelse mellem Lodseterne, da dette maa anses aldeles uforeneligt med den her foreslaaede Ordning.

Til § 23. Ministeriet er gaaet ud fra den Forudsætning, at det Omfang, hvori Pligtjørser og Pligtarbejde efter den gjældende Lovgivning kan kræves, ikke i nogen væsentlig Grad vil kunne indskrænktes. Sænkte Retninger tilfigter Forslaget endog en Udvikelse af Retten til at fordrø de omhandlede Ydelser, idet nemlig Bestemmelserne under Nr. 1 b og Nr. 3 b, forsaavidt angaar andre Bygninger end Skolebygninger (Anordningen af 29de Juli 1814 § 54), neppe ere hjemlede i den nu gjældende Lovgivning (jvfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 25de April 1856); man har imidlertid forment, at Forholdets Natur tilfiger, at de samme Regler, der i den heromhandlede Henseende gjælde om Skolebygningers Udførelse og Bedligeholdelse, ogsaa maa blive at følge med Hensyn til andre kommunale Bygninger. Kun ganske enkelte Tilfælde, i hvilke der efter den nu gjældende Ret haves Hjemmel til at fordrø Pligtarbejde og Pligtjørser til Sognekommunen, men hvor det paagjældende Arbejdes Udførelse ved Hjælp af leiet Arbejdskraft tør antages ikke at ville have nogen som helst Vanskelighed, har man fundet det rettest at udelade. Dette gjælder saaledes om Jørser m. v. til Gymnastikpladsers Indretning, til Udførelse og Bedligeholdelse af Hegn om Skolelodder (Anordningen af 29de Juli 1814 § 54), til Afhentelse af Strosand til Skolen (Kirkelogs og Undervisningsministeriets Skrivelse af 10de April 1854) samt til at besfordre Præsten i de i Fedg. 13de Marts 1761 § 8 ommeldte Tilfælde. Ligeledes har man anset det rigtigt at